

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt Winningsplan Eesveen
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

VERZONDEN 13 DEC. 2017

Datum
13 december 2017

Ons kenmerk
199513

Uw brief

Uw kenmerk
DGETM-EO / 17170233

Onderwerp
zienswijze ontwerp instemmingbesluit
winningsplan Eesveen

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij willen wij onze zienswijze kenbaar maken met betrekking tot uw ontwerp-instemmingsbesluit voor het winningsplan Eesveen. De zienswijze is in overleg met de gemeente Steenwijkerland tot stand gekomen.

Op 12 juli 2017 hebben wij net als andere overheden op uw verzoek advies uitgebracht inzake het winningsplan Eesveen van Vermilion. De adviezen zijn verwerkt en beantwoord in het ontwerpbesluit. U stemt in met het winningsplan onder een concrete voorwaarde namelijk dat Vermilion binnen een half jaar na het in werking treden van het besluit een representatieve nulmeting uitvoert na overleg met de gemeente. Voorafgaand aan deze nulmeting moet Vermilion een plan van aanpak aan u overleggen.

Wij willen onze zienswijze puntsgewijs geven.

Communicatie

Het zou de transparantie en het gevoel van betrokkenheid verhogen, als vóór de ter inzage legging van het ontwerp-instemmingsbesluit al bekendheid aan het winningsplan zou zijn gegeven. Het is eerder genoemd en u geeft aan dat nieuwe winningsplannen publieksvriendelijk opgesteld worden maar tijdige communicatie over een leesbaar winningsplan is essentieel. Inwoners hebben zich overvallen gevoeld door de plotselinge mededeling dat het winningsplan ter inzage lag, er sprake is van een nieuw veld en dat de gaswinning in Eesveen uitgebreid wordt.

Een langjarige zorgvuldige communicatie door Vermilion met de omgeving is nodig. Hierdoor kunnen vroegtijdig eventuele signalen worden opgevangen van problemen of overlast door gaswinning, zodat hier dan op gereageerd kan worden. Wij hebben dan ook geadviseerd in uw instemmingsbesluit een communicatie-protocol voor Vermilion op te nemen en dat u samen met andere partijen waaronder gemeente(n) werkt aan verbetering en optimalisering van de communicatie waarbij rekening wordt gehouden met de belevingswereld van inwoners. U verwijst in uw besluit naar de NOGEPA "Gedragscode" maar dit lijkt vooralsnog, voor met name inwoners, de bekende papier tijger. Wij hebben er begrip voor dat zowel EZ als Vermilion constant werken aan verbetering maar dit is kennelijk niet voldoende. Daarom blijven wij aandringen op het opnemen van een communicatieprotocol zodat voor iedereen duidelijk wanneer Vermilion moet communiceren. Bijvoorbeeld een workover of grote

onderhoudswerkzaamheden met bijvoorbeeld groot materieel worden volgens de regels door Vermilion gemeld bij EZ. Daarna vindt een publicatie plaats. Hiermee wordt weliswaar voldaan aan de wet maar dergelijke publicaties zijn niet voldoende om de omgeving te informeren. Eenmalige publicaties worden niet standaard gelezen, bovendien wordt een dergelijke publicatie in de desbetreffende gemeente gepubliceerd en niet in de omringende/aangrenzende gemeente(n). Zodra dan werkzaamheden met een fysieke impact voor de omgeving plaatsvinden, wordt de gemeente benaderd met vragen. De ervaring leert dat werkzaamheden met fysieke effecten (bijv. een kraan op de locatie of een nieuwe installatie) op de locatie of anderszins ingrepen niet of niet tijdig worden gemeld.

Net als Steenwijkerland dringen ook wij er bij u op aan om Vermilion op te leggen tijdig te communiceren in de omgeving over planning, de gevolgen van winning, de onderhoudswerkzaamheden, een aanspreekpunt bij vragen of klachten en resultaten van monitoring duidelijk te communiceren en af te stemmen met alle betrokken partijen.

Volstaan met de mededeling dat meetplannen- en resultaten op www.nlog.nl te zien zijn, vinden wij niet voldoende.

Het niet opleggen van minimaal een communicatieprotocol blijven wij zien als een gemis.

Schade

Voor Eesveen maar ook voor andere velden in de omgeving is een lichte bodemdaling voorspeld. De risico's op trillingen en bevingen worden als nihil ingeschat. Hierin gaat een mate van onzekerheid schuil. Op zich wordt het belang van gaswinning wel ingezien, maar de onzekerheden die er uit voortvloeien, daar willen inwoners niet mee geconfronteerd worden. Ondanks de opgedane ervaringen in Groningen ontbreekt nog steeds een adequate regeling voor schade en compensatie. Daarmee worden onzekerheden en wantrouwen vergroot en zeker niet weggenomen. U verwijst in deze naar het Landelijk loket mijnbouwschade en u geeft aan geen onafhankelijk schade beoordelingscommissie in te stellen vanwege de risico-categorie I en de bij u beschikbare rapporten en gegevens. In de brief van Gedeputeerde Staten van Drenthe van 19 juli 2017 wordt opnieuw aangedrongen op een onafhankelijke schaderegeling. Net als G.S. erkennen wij dat het Groninger veld een eigen dynamiek kent maar dit neemt niet weg dat er sprake blijft van rechtsongelijkheid. Wij verzoeken u nogmaals met spoed de huidige schaderegeling voor kleine velden tegen het licht te houden.

Nulmeting

In het ontwerp-instemmingsbesluit voor Eesveen heeft u als voorwaarde opgenomen dat Vermilion ervoor moet zorgen dat binnen 6 maanden na de dag dat het instemmingsbesluit in werking is getreden, een nulmeting is uitgevoerd naar de bouwkundige staat van een, na overleg met de gemeente, vast te stellen representatieve selectie van voor bodembeweging gevoelige bouwwerken gelegen binnen het gebied waar bodembeweging als gevolg van de gaswinning zich kan voordoen. Het plan van aanpak moet voor de nulmeting aan u overlegd worden.

Los van dat we deze voorwaarde als een stap in de goede richting vinden voor onze inwoners, blijft de voorwaarde te vaag en niet handhaafbaar. Dit punt is ook aangegeven in ons beroepschrift met betrekking tot het instemmingsbesluit voor het winningsplan Diever (Wapse). In ons beroepschrift hebben wij opmerkt dat de voorwaarde vaag, rechtsonzeker en daarom niet handhaafbaar is. Vermilion moet overleggen met de gemeente. Niet is geduid welke gemeente. De winlocatie ligt weliswaar in de gemeente

13 december 2017

3 / 4

Steenwijkerland maar het te winnen veld ligt voor een groot deel op Westervelds grondgebied. Dit betekent dat het gaat om zowel bouwwerken in Steenwijkerland als in Westerveld. Hierin voorziet de voorwaarde niet concreet.

Al deze zaken zoals invloedsgebied, welke gebouwen komen er voor in aanmerking etc. worden eerst bepaald door Vermilion, weliswaar in overleg met de gemeente maar wij zien onze rol in deze als slechts informierend. Het plan van aanpak dient voorafgaand aan de nulmeting aan u overlegd te worden. Met welk doel is onduidelijk. Deze voorwaarde laat Vermilion geheel vrij in de aard en omvang van de nulmeting. Wij hebben niet met dit doel verzocht om een dergelijke meting. Wij willen voorafgaand aan gaswinning een goede basis hebben voor onze inwoners zodat bij mogelijke schade de bewijslast in elk geval een betere basis heeft. Wat kunnen inwoners doen die buiten een dergelijke nulmeting vallen. Moet zij zelf en voor eigen rekening een bouwkundige opname laten uitvoeren? Datzelfde geldt uiteraard ook voor (agrarische) bedrijven en hun veestapel. Eigenaren van gebouwen waar geen nulmeting zal plaatsvinden, voelen zich logischerwijs tekort gedaan. Wie gaat dit uitleggen aan bewoners die mogelijk buiten een dergelijke opname gaan vallen? Onduidelijk is ook op wat voor wijze een nulmeting moet worden uitgevoerd, wat het uitvoeringsniveau moet zijn van die nulmeting, waar deze is in te zien, wie de resultaten kan inzien etc.

Uw voorganger, de heer Kamp, heeft bij brief van 7 juli 2016 (reactie op amendement nr. 104 bij wetsvoorstel 34 348, wetsvoorstel Mijnbouw veiligheid en regie) aangegeven dat de uitvoering van een representatieve nulmeting bij nieuwe winning uit kleine velden wordt uitgewerkt en daarbij ook de ervaringen in Friesland betrokken gaan worden. Eind 2016 zou hier meer informatie over volgen. In deze ontwerp-instemmingsbesluiten zien wij niet of er een dergelijk uitwerkingsvoorstel is, laat staan dat het concreter is geworden.

Bodemdaling

Op pagina 8 staat onder het kopje "Maximale bodemdaling": "Het winningsplan beschrijft de verwachte hoeveelheid te winnen gas en de te verwachten bodemdaling als gevolg van deze gaswinning. Wanneer de aannames die ten grondslag liggen aan het winningsplan wijzigen en deze veranderingen betekenen dat de bodemdalingsprognose anders uitvalt dient de operator een gewijzigd winningsplan in te dienen. Door het indienen van een gewijzigd winningsplan wordt de te verwachte bodemdaling opnieuw getoetst.

Zoals het er nu staat, wordt pas actie ondernomen wanneer de bodemdaling groter is dan verwacht. Met andere woorden, dan is het al gebeurd. In deze aanpak gaat men al over de vergunde bodemdaling, heen want er is ook vrijwel altijd nazakking. Daarmee lopen de betrokken adviserende partijen in principe altijd achter de feiten aan. Om dat te voorkomen en tijdigheid te borgen, ook naar de betrokken adviserende partijen, stellen wij voor de volgende tekst op te nemen in het definitieve instemmingsbesluit: "Wanneer uit het gemeten bodemdalingsverloop en de meest recente bodemdalingsprognose blijkt dat de maximaal verwachte bodemdaling **dreigt** te worden overschreden, worden de betrokken adviserende partijen hierover direct geïnformeerd. Het geeft hen de mogelijkheid tijdig te kunnen overzien wat dit betekent voor de belangen in het gebied. Hun advies wordt betrokken in het besluit hoe verder te gaan."

Ten aanzien van mogelijke cumulatie het volgende. Er zijn in dit gebied meerdere mijnbouwactiviteiten aanwezig. De effecten hiervan vinden wij niet terug in uw ontwerp-besluit. U geeft in uw ontwerp-besluit aan dat er geen beeld is ten aanzien van cumulatie. Wat betekenen de velden en andere mijnbouwactiviteiten tezamen voor bodemdaling. Vermilion heeft weliswaar een bodemdalingskaart

13 december 2017

4 / 4

bijgevoegd en geeft aan dat de bijdrage van deze velden verwaarloosbaar is aan de voorspelde daling maar dit is niet door u beoordeeld althans dat zien we niet terug in uw overwegingen/motivatie. Terwijl de effecten van cumulatie niet bekend zijn, en dus daarmee een behoorlijke onzekere factor is, stemt u wel in met dit winningsplan. Dit lijkt ons in strijd met een goede motivering.

Meetmethodiek

U gaat in uw ontwerpbesluit in op de meetmethodiek ten aanzien van trillingen/beving en bodemdaling. U geeft aan dat de huidige meetsystemen voldoende zijn. Het KNMI meetnetwerk wordt in het kader van gaswinning Wapse uitgebreid en u geeft aan dat dit voldoende is voor Eesveen en Vinkega. De meetplannen en resultaten worden jaarlijks gemonitord en worden gepubliceerd op www.nlog.nl.

In uw ontwerpbesluit geeft u dat het meetplan instemming behoeft voordat met gaswinning wordt gestart en dat het meetplan voor Eesveen gepubliceerd is op de genoemde site. Het winningsplan voor Eesveen gaat echter over een uitbreiding van gaswinning. Er wordt een nieuw veld (ESV-02) gewonnen welke in aansluiting ligt met het bestaande veld ESV-01, waaruit sinds 2015 al gewonnen wordt. In uw overwegingen zien wij niet de gevolgen van deze uitbreiding voor het meetnet en uw stelling dat voorafgaand aan gaswinning eerst een meetplan overlegd dient te worden. Een geactualiseerd meetplan voor ESV-01 en ESV-02 is er (nog) niet, althans niet zichtbaar op www.nlog.nl.

Wij hebben geadviseerd in het winningsplan een overzicht op te nemen van de verleende vergunningen en milieumeldingen. In uw ontwerpbesluit zien wij geen overzicht van de verleende vergunningen. Wij gaan er van uit dat voor de uitbreiding van de winning ESV-02 de benodigde vergunningen/toestemmingen verleend zijn of mogelijk nog verleend moeten worden voordat daadwerkelijk dit veld gewonnen gaat worden. Er wordt straks immers meer gas gewonnen dan oorspronkelijk vergund.

Tot slot merken wij op dat wij graag met uw ministerie maar ook met Vermilion in overleg willen blijven over verbetering van communicatie en waar mogelijk en gewenst over andere zaken welke gaswinning in en rondom Westerveld aangaan.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders

N.L.J.J. Dusink
secretaris

H. Jager
burgemeester